

Ο ΛΑΟΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΤΡΩΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΤΗ ΤΩΝ ΑΧΑΙΩΝ

[ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ](#)

Το *Σύμπλεγμα του Λαοκόοντα* (Ο Λαοκόων και οι γιοι του)
Ρωμαϊκό αντίγραφο (1ος αι. π.Χ.) έργου Ροδίων καλλιτεχνών της ύστερης ελληνιστικής
περιόδου. Μουσεία του Βατικανού.

Σύμφωνα με τον μύθο, ο Λαοκόων ήταν ιερέας της Τροίας που προσπάθησε να αποκαλύψει στους συμπατριώτες του το τέχνασμα του Δούρειου Ίππου. Τότε η Αθηνά έστειλε φίδια που έπνιξαν αυτόν και τους δύο γιους του. Το άγαλμα, που έκανε μεγάλη αίσθηση, όταν ήρθε στο φως στις αρχές του 16ου αι., και άσκησε μεγάλη επίδραση στη γλυπτική της Αναγέννησης, θεωρείται ότι εκφράζει με τον πιο παραστατικό τρόπο την ανθρώπινη αγωνία.

Στο απόσπασμα από την Αινειάδα του Βεργίλιου που ακολουθεί, ο Αινείας διηγείται την τελευταία πράξη της δεκαετούς πολιορκίας της Τροίας, όταν οι Αχαιοί επινοούν το τέχνασμα του Δούρειου Ίππου και οι Τρώες, παρά τις προειδοποιήσεις κάποιων συνετών συμπατριωτών τους, πέφτουν στην παγίδα και καταστρέφονται.

«Σώπασαν όλοι και γύρισαν τα πρόσωπά τους προς εκείνον με προσοχή. 1
Τότε από το υψηλό ανάκλιτρό του ο πατέρας Αινείας ξεκίνησε:
«Βασίλισσα, με προστάξεις να ανανεώσω ανείπωτη θλίψη,
να αφηγηθώ πώς οι Έλληνες κατέστρεψαν τα πλούτη της Τροίας και το αξιοθρήνητο βασίλειο,
συμφορές που είδα ο ίδιος 5
και στις οποίες έπαιξα μεγάλο ρόλο. Ποιος Μυρμιδόνας ή Δόλοπας ή πολεμιστής του
σκληρού Οδυσσέα
θα μπορούσε να συγκρατήσει τα δάκρυά του λέγοντας μια τέτοια ιστορία;
Ήδη η υγρή νύχτα πέφτει στον ουρανό
και τα αστέρια που δύνουν μας καλούν σε ύπνο.
Αν όμως έχεις τέτοια επιθυμία να μάθεις τις συμφορές μας 10
και να ακούσεις με συντομία τον τελευταίο αγώνα της Τροίας,
μολονότι το μυαλό μου φρίττει στην ανάμνηση και αποφεύγει τον θρήνο,
θα ξεκινήσω. Αφού πια είχαν παρέλθει τόσα χρόνια,
οι αρχηγοί των Ελλήνων, τσακισμένοι απ' τον πόλεμο και έχοντας τις μοίρες ενάντιες,
με τη θεϊκή τέχνη της Παλλάδας χτίζουν ένα άλογο ψηλό σαν βουνό 15
και πλέκουν τα πλευρά του με ελάτινα σανίδια.
Προσποιούνται ότι είναι τάμα για την επιστροφή τους. Αυτή η φήμη διαδίδεται.
Κλείνουν εκεί μέσα μυστικά άνδρες επιλεγμένους με κλήρο,
στο σκοτεινό σώμα, γεμίζοντας την κοιλιά
και τα τεράστια κοίλα σωθικά με οπλισμένους μαχητές. 20
Είναι ορατή απέναντι η Τένεδος, νησί γνωστότατο σε φήμη,
πλούσιο σε δυνάμεις, όταν ακόμη υπήρχε το βασίλειο του Πριάμου,
τώρα μόνο ένας κόλπος και αβέβαιο αγκυροβόλι για καράβια.
Πλέουν κατά κει και κρύβονται στην έρημη ακτή.
Νομίσαμε ότι είχαν φύγει κι ότι αναζητούσαν τις Μυκήνες με τον άνεμο. 25
Έτσι, όλη η γη της Τροίας ελευθερώθηκε από το μακροχρόνιο πένθος.
Ανοίχτηκαν οι πύλες. Χαιρόμαστε να πηγαίνουμε και να βλέπουμε το ελληνικό στρατόπεδο
και τον ερημωμένο τόπο και την εγκαταλελειμμένη ακτή.
Εδώ ήταν ο στρατός των Δολόπων, εκεί ο άγριος Αχιλλέας,
εκεί ήταν ο τόπος για τα καράβια, εκεί μας συναντούσαν στη μάχη. 30
Κάποιοι απορούν με το μοιραίο δώρο της παρθένας Αθηνάς
και θαυμάζουν το μέγεθος του αλόγου. Και πρώτος ο Θυμοίτης,
είτε από δόλο είτε επειδή έτσι έλεγε η μοίρα της Τροίας,
προτρέπει να το οδηγήσουμε εντός των τειχών και να το τοποθετήσουμε στην ακρόπολη.
Όμως ο Κάπυς και εκείνοι που είχαν σοφότερη κρίση 35
μας διατάζουν είτε να ρίξουμε στη θάλασσα αυτή την παγίδα και το ύποπτο δώρο των
Ελλήνων και να του βάλουμε φωτιά από κάτω
είτε να τρυπήσουμε την κούφια κοιλιά του και να το δοκιμάσουμε για κρυψώνες.
Το πλήθος, αβέβαιο, είναι διαιρεμένο από αντικρουόμενες απόψεις.
Τότε ο Λαοκόων πρώτος κατεβαίνει βιαστικά από την κορυφή της ακρόπολης 40
μ' ένα μεγάλο πλήθος μαζί του
και φωνάζει από μακριά: «Κακόμοιροι πολίτες, τι μεγάλη τρέλα σας έπιασε;
Πιστεύετε ότι ο εχθρός έχει φύγει; Ή μήπως πιστεύετε

ότι οποιοδήποτε δώρο των Ελλήνων είναι απαλλαγμένο από δόλο; Αυτή είναι η φήμη του Οδυσσέα;

Είτε μέσα σε αυτό το ξύλο κρύβονται κλεισμένοι Έλληνες 45

είτε έχει χτιστεί ως μηχανή για να τη χρησιμοποιήσουν ενάντια στα τείχη μας, για να κατασκοπεύσουν τα σπίτια μας και να πέσουν στην πόλη από ψηλά, είτε κρύβει κάποια άλλη πλάνη. Τρώες, μην εμπιστεύεστε αυτό το άλογο.

Ό,τι κι αν είναι αυτό, φοβάμαι τους Δαναούς ακόμη κι όταν φέρνουν δώρα.»

Αφού είπε αυτά, έριξε το τεράστιο δόρυ του με μεγάλη δύναμη 50

στα πλευρά του αλόγου και κατά πάνω στον σκελετό της κυρτής πλευράς του.

Το δόρυ καρφώθηκε τρέμοντας και από το χτύπημα στην κοιλιά

αντήχησαν οι κοιλότητες κι αναστέναξαν.

Και αν η μοίρα των θεών, αν το μυαλό μας δεν ήταν δυσοίωνα,

θα μας είχε παρακινήσει να επιτεθούμε στις ελληνικές κρυψώνες με τα όπλα μας. 55

Η Τροία θα στεκόταν τώρα και εσύ, ψηλή ακρόπολη του Πριάμου, θα υπήρχες ακόμα».

Βεργίλιος, *Αινειάδα*, 2.1-56, μετ. Μιχαλόπουλος, Α., & Μιχαλόπουλος, Χ.

Στο Μιχαλόπουλος, Α., & Μιχαλόπουλος, Χ. 2015. Ρωμαϊκή επική ποίηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://hdl.handle.net/11419/2612>

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ